

Deelnemer	Commissievergadering datum	Raadsvergadering datum	Uitkomst
Brunssum	27 februari 2024	12 maart 2024	Positieve zienswijze
Landgraaf	7 maart 2024	21 maart 2024	Positieve zienswijze
Kerkrade	11 maart 2024	27 maart 2024	Positieve zienswijze
Heerlen	12 maart 2024	27 maart 2024	Positieve zienswijze
Voerendaal	14 maart 2024	4 april 2024	Positieve zienswijze
Beekdaelen	10 april 2024	23 april 2024	Positieve zienswijze
Simpelveld	15 april 2024, 23 april 2024	8 mei 2024	Positieve zienswijze
VRZL	<i>Volgt</i>	<i>Volgt</i>	<i>Volgt</i>

b. Huidige situatie/probleemstelling

Laatste stap - toestemming

De Wgr bepaalt verder dat, nadat de gemeenteraden en algemeen besturen van de deelnemers eventuele zienswijzen hebben ingediend, de procedure verder gaat (zoals deze voor 1 juli 2022 ook gold). Dit betekent dat het college een voorlopig besluit neemt omtrent de ontwerpregeling, en vervolgens de toestemming vraagt aan de gemeenteraad voor het wijzigen van de regeling. Op die toestemming is artikel 10.2.1 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) van overeenkomstige toepassing. Dat betekent dat de gemeenteraad 13 weken heeft om te beslissen omtrent de toestemming. De termijn van 13 weken begint te lopen vanaf het moment van verzending door het college. Dit is natuurlijk een maximumtermijn, de raad mag het ook sneller doen. Mocht de raad er binnen 13 weken niet uit kunnen komen, dan kan de raad beslissen de toestemmingstermijn eenmalig te verlengen met maximaal 13 weken. Beslist de raad onverhoopt niet tijdig, dan is de toestemming van rechtswege verleend. De raad kan de toestemming overigens alleen onthouden wegens strijd met het recht, of strijd met het algemeen belang. Van strijd met het recht is sprake wanneer de gemeenschappelijke regeling in strijd is met (hoger) geschreven of ongeschreven recht. De grond 'strijd met het algemeen belang' is wat vager. Van een dergelijke strijd kan sprake zijn als er onverantwoorde financiële risico's worden genomen, als de gemeenteraad vindt dat er te veel zeggenschap verloren gaat of wanneer blijkt dat niets of niet afdoende met de ingediende zienswijzen is gedaan.

Parkstad-IT wordt Solido

Zoals al eerder aangegeven veranderd de naam van de regeling van Parkstad-IT naar Solido. In overleg met de overige deelnemers is voor deze naam gekozen omdat deze beter past bij de missie: Solido is de IT-service provider voor overheden in Zuid-Limburg.

3. Gewenste situatie (WAT?)

a. Wat willen we bereiken?

De gemeente Brunssum heeft de ambitie om op het gebied van dienstverlening en bedrijfsvoering als excellente gemeente te willen acteren. Bij een dergelijke ambitie is het noodzakelijk dat de taken van Informatiemanagement hieraan een significante bijdrage gaan leveren. Gelet op de omvang van de werkzaamheden, de complexiteit van het taakgebied, de noodzakelijke investeringen enz. is focus binnen het vakgebied noodzakelijk. Binnen Brunssum is de keuze gemaakt dat het werkveld van Informatiemanagement zich steeds meer gaat richten op de taken die de bedrijfsvoering direct raakt. Hierbij moet gedacht worden aan Functioneel beheer, Procesmanagement, Regievoering & coördinatie en Informatievoorziening.

Het technisch beheer van de ICT-objecten vormt een niet onbelangrijke basis voor de informatievoorziening waarbij de volgende randvoorwaarden gelden:

- Continuïteit,
- Stabiliteit
- Innovatie
- Kostenbeheersing

Uitbesteding van het technisch beheer van de ICT-objecten aan een gemeenschappelijk regeling waarbij op basis van bovengenoemde randvoorwaarden concreet gestuurd gaat worden is een vereiste. Voor elk onderdeel zijn concrete kengetallen (Kritieke Prestatie-indicatoren, KPI) benoemd die gemonitord worden. Er is een zodanige governancestructuur opgesteld dat zowel bestuurders als contractmanagers hun invloed kunnen uitoefenen op de koers die de GR vaart.

b. Kaders

1. eerdere besluitvorming (BBV nr.)
Raadsvoorstel Zienswijze raad op verdere verzelfstandiging Parkstad-IT van 12 maart 2024 (2024/9)
2. traject tot dusverre
Middels de raadsbrieven van april 2023 en januari 2024 bent u geïnformeerd over de stappen die genomen zijn om te komen tot een nieuwe GR en de onderliggende argumentatie zoals verwoord in het eindrapport Toekomstbeeld Parkstad-IT. Voorts wordt verwezen naar paragraaf 2 van dit voorstel waar het traject nogmaals globaal is toegelicht onder de noemer: *Reeds gedaan Zienswijze op ontwerp*
3. rol/ bevoegdheden college van B en W
De raad is bevoegd om het college instemming te geven om deel te nemen aan een gemeenschappelijke regeling. De zienswijze van de raad zal door het college aan het management van Parkstad-IT worden medegedeeld.
4. algemene beleidskaders (landelijk/ provinciaal/ lokaal)
 - Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr)
 - Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)
 - Algemene wet bestuursrecht (Awb)
 - Centrumregeling Parkstad-IT
 - Bedrijfsinformatieplan 2022
5. past het voorstel in de strategische visie/ relatie met uitvoeringsagenda?
Het voorstel past in de visie omtrent bedrijfsvoering en Informatiemanagement.
6. relatie met programmabegroting/ financiële gevolgen
- 7.

De bijdrage aan Solido over 2025 is reeds meegenomen in de voorjaarsbrief 2024.

De wijziging in rechtsvorm van de samenwerking heeft op zich geen kostprijsverhogende gevolgen. Maar ten behoeve van de verdere verzelfstandiging is in samenwerking met de deelnemers een bedrijfsplan opgesteld, waarbij als stip op de horizon was meegegeven een verhoogde ambitie op het gebied van IT-samenwerking en IT-centralisatie. Deze ambitie kost meer geld. In de begroting 2025 van Solido is reeds rekening gehouden met deze extra kosten.

Verdeling kosten tussen deelnemers

In de begroting 2025 van Solido is gewerkt met een verrekenmodel. In dit model worden per pijler afspraken gemaakt over hoe kosten worden doorbelast (verdeelsleutels). De resultante van het verrekenmodel is dat er kostprijzen zijn per product en dienst. Dit model maakt doorbelasting van gemaakte kosten aan de gebruiker mogelijk. Echter, deelnemers streven naar een integrale kostprijs waarmee heel erg nauwkeurig kan worden gestuurd op financiën. Hierdoor is het verrekenmodel erg complex geworden en levert eigenlijk continue discussie. Samen met de deelnemers wordt daarom gewerkt aan een vereenvoudiging van het verrekenmodel.

Bijdrage Brunssum

Voor de gemeente Brunssum stijgt de bijdrage aan Solido voor 2025. Dit wordt echter niet veroorzaakt door een stijging van de kostprijs maar door aanpassingen in de dienstverlening, uitbreiding van de dienstverlening en autonoom beleid in de afgelopen 2 jaar. Een gedeelte van deze stijging wordt gedekt uit andere budgetten.

In 2023 bedroeg de bijdrage van Brunssum aan PIT € 1.226.743,=

In 2024 bedroeg de bijdrage van Brunssum aan PIT € 1.573.937,=

(productnummer 041112, 441200 (Technische infrastructuur. Bijdrage aan(de)centrale overheden)

Het verschil tussen 2023 en 2024 bedraagt € 347.194,=.

In de volgende tabel wordt het verschil verder toegelicht en de mogelijke dekking vanuit andere budgetten geduid.

Analyse		Dekking	
In 2024 beheer printers van commerciële partij naar PIT	€ 69.270,00	Tot 2023 had gemeente Brunssum een apart onderhoudscontract voor de repro-apparatuur (printers etc.) bij een commerciële partij. Vanaf 2024 is het een dienst wat wij bij PIT afnemen. De kosten worden dus nu door PIT in rekening gebracht en gedekt uit het oorspronkelijke budget bedoeld voor printers enz. (0411003 Centrale Repro)	€ 50.000,00
In 2024 de in gebruik name van de hybride vergaderruimten	€ 35.601,00	In 2023 zijn alle vergaderlocaties voorzien van hybride vergaderapparatuur. Zodat overleg fysiek in combinatie met virtueel kan worden gevoerd. Dit is een gevolg van ons beleid opgestart in de Corona-periode en verder uitgewerkt in het hybride werken. (Autonoom beleid)	Opgenomen in de mjb van de voorjaarsbrief 2024
In 2024 zijn alle dark-fiber glasvezelverbindingen overgedragen aan PIT	€ 10.469,00	Tot 2023 werden de darkfiber-glasvezel verbindingen rechtstreeks door Brunssum aan een 3e partij betaald. Vanaf 2024 is het opgenomen in de bijdrage van de deelnemers aan PIT. Deze kosten waren oorspronkelijk ondergebracht binnen de post 041112 Technische Infrastructuur, 438200	€ 10.500,00
Licenties Topdesk (helpdesksysteem)	€ 27.724,00	De licenties zijn aangekocht via PIT en de onderhoudskosten worden nu meegenomen in de bijdrage aan PIT. De kosten waren oorspronkelijk ondergebracht binnen de post 041112 Technische Infrastructuur, 438205	€ 28.000,00
Licenties Enable2Secure incl Functioneel Beheer	€ 44.504,00	Deze licenties waren oorspronkelijk ondergebracht binnen de post 041112 Technische Infrastructuur, 438205. De licenties zijn aangekocht via PIT en de onderhoudskosten worden nu meegenomen in de bijdrage aan PIT. Dekking van de kosten via de post 041112 Technische Infrastructuur, 438205	€ 44.000,00
Laptops ihkv hybride werken	€ 97.273,00	In de loop van 2023 zijn vrijwel alle medewerkers conform de uitgangspunten van het hybride werken uitgerust met een notebook. (Autonoom beleid).	Opgenomen in de mjb van de voorjaarsbrief 2024
Vervanging beeldschermen	€ 8.366,00	Een gedeelte van de aanwezige beeldschermen is verouderd en vervangen. Daarnaast wordt iedere werkplek standaard uitgerust met 2 beeldschermen. (Autonoom beleid)	Opgenomen in de mjb van de voorjaarsbrief 2024
Stijging aantal accounts	€ 38.869,00	Vanaf begin 2023 is het aantal accounts met 10% toegenomen (Autonoom beleid)	Opgenomen in de mjb van de voorjaarsbrief 2024
Subtotaal	€ 332.076,00	Stijging met dekking vanuit andere budgetten	€ 132.500,00
Verschil begroting 2023-2024	€ 347.194,=		
Verschil	-€ 15.118,00	Stijging als gevolg van autonoom beleid	-€ 199.576,00

De verschillen die ontstaan tussen opvolgende begrotingsjaren zijn een gevolg van de gehanteerde indexeringen.

In de Voorjaarsbrief 2024 was rekening gehouden met een stijging van de bijdrage aan Parkstad-IT op de cijfers die op dat moment voorhanden waren.

Jaar	mjb begroting 2025-2028 incl. bijstelling zoals opgenomen in voorjaarsbrief 2024 (a)	Bedrag begroting (b)	Verschil met vorig begrotingsjaar (b)	
2024		€ 1.573.937		
2025	€ 1.637.934	€ 1.646.195	€ 72.258	4,59%
2026	€ 1.696.900	€ 1.705.458	€ 59.263	3,60%
2027	€ 1.776.654	€ 1.785.615	€ 80.157	4,70%
2028	€ 1.849.497	€ 1.858.825	€ 73.210	4,10%

Het college heeft op basis van de geprognostiseerde bedragen voor de komende jaren het management en bestuur van Parkstad-IT een brief toegezonden waarin ze de opdracht wordt verstrekt om hun uitgaven bij te stellen dat dit resulteert in verlaging van de gemeentelijke bijdrage vanaf 2026, waarbij wij uitgaan van een structurele taakstelling van minimaal 5%.

Het management van PIT heeft al op voorhand naar deelnemers gereageerd met mogelijke maatregelen die getroffen kunnen worden in de gemeentelijke bedrijfsvoering om de bijdrage aan PIT te kunnen dempen gelet op de aanstaande bezuinigingsoperatie. Deze voorstellen hebben betrekking op:

- Terugdringen en standaardisatie apparatuur. Is in Brunssum al geïmplementeerd
- Verminderen en standaardiseren applicaties. Sinds 2022 onderdeel van het Informatiebeleid (Bedrijfsinformatieplan)
- Versnellen verSAASing Applicaties. Planning is opgesteld en afgestemd met PIT
- Telefonie onderbrengen bij PIT. Na uitdienen van het huidige contract bij externe partij.

c. Argumenten en overwegingen

- *Meerwaarde voor de deelnemers.* Samenwerking op het gebied van IT levert meerwaarde op. Daarom is het wenselijk om daartoe een gemeenschappelijke regeling te treffen. Solido handhaaft ook binnen de nieuwe ambitie haar uitgangspunten: ontzorgen en kostenbewustzijn.
- *Een volwaardige IT-organisatie die opereert voor en verantwoording aflegt aan alle deelnemers.* Het is onwenselijk om het college en de directie van de gemeente Heerlen zowel inhoudelijk als financieel verantwoordelijk te houden voor alle zaken die Solido aangaan. Door te kiezen voor een volwaardige gemeenschappelijke regeling ontstaat er een eigenstandige organisatie die onder verantwoordelijkheid van alle deelnemers en hun bestuurders opereert en daarover ook verantwoording aflegt.
- *Bestuurlijke invloed.* De kadernota bevat idealiter de financiële en beleidsinhoudelijke uitgangspunten voor de begroting van Solido van het volgende jaar én de belangrijkste ontwikkelingen waarmee de regeling geconfronteerd is/wordt. Op deze wijze kan het dagelijks bestuur, het algemeen bestuur en de deelnemers in een relatief vroeg stadium iets vinden van deze begrotingsuitgangspunten en kunnen zij eventueel een zienswijze hierover indienen.
- *Budgetrecht.* Uitgangspunt van het BBV is dat de begroting voldoet aan de informatiebehoefte van onze deelnemers. Dit vanwege het budgetrecht dat een van de belangrijkste rechten van de deelnemers is. Het budgetrecht houdt in dat Solido in principe alleen uitgaven kan doen en verplichtingen kan aangaan na toestemming ofwel autorisatie van de deelnemers. Met het vaststellen van de begroting geven de deelnemers aan Solido deze toestemming. De begroting is daarmee het instrument uit de Planning en Control cyclus (P&C-cyclus) waarmee de deelnemers sturing geven aan ontwikkelingen en de uitvoering van opgedragen taken.

- **Benchmark.** Op verzoek van diverse raden neemt Parkstad-IT over het boekjaar 2023 deel aan de benchmark van M&I. Eerste voorzichtige conclusies zijn dat samenwerken op het vlak van IT zeker ook financiële voordelen oplevert; samenwerking binnen Parkstad-IT is significant goedkoper dan zelf en alleen doen. Het definitieve eindrapport is helaas nu nog niet beschikbaar maar wordt in het najaar 2024 verwacht en zal uiteraard worden toegezonden aan alle deelnemers. De raad wordt middels een raadsinformatiebrief geïnformeerd over de uitkomsten van deze benchmark ter bevestiging van de trend die nu al door het onderzoeksbureau wordt vrijgegeven.

c.1. Tegenargumenten en risico's

- **Extern - wetten:** De wetgever stelt steeds meer eisen aan onze digitale infrastructuur. Direct of indirect leggen wetwijzigingen verplichtingen aan onze IT op, denk hierbij aan de Omgevingswet (Ow) maar ook aan de Wet digitale overheid (Wdo) of de Wet beveiliging netwerk- en informatiesystemen (Wbni). In de samenwerking bepaalt de zwakste schakel de sterkte van de gehele keten, alle deelnemers zullen dus samen aan de slag moeten om te voldoen aan al die eisen. Deelnemers verwachten steeds meer de regierol van Solido, en op meer onderwerpen dan bedacht toen we begonnen aan dit traject. Via het algemeen bestuur en de ambtelijke overlegstructuren zullen wij nadrukkelijk sturen op samen (efficiënter en effectiever) voldoen aan alle wettelijke eisen. Ook zullen we hierbij nadrukkelijk kijken naar de taakverdeling tussen de deelnemers (opdrachtgever) en Solido (regievoerende opdrachtnemer).
- **Extern – cybersecurity:** De digitale dreiging voor Nederland is onverminderd groot en verandert voortdurend. Door verwevenheid van processen in het digitale ecosysteem kan iedereen de gevolgen ervaren van een cyberincident, zelfs als deze in eerste instantie ver weg lijken. Via het algemeen bestuur en de ambtelijke overlegstructuren zullen wij nadrukkelijk sturen op een robuuste beveiliging van onze IT-infrastructuur. Het ieder voor zich op orde houden van de kennis en kunde is eigenlijk ondoenlijk. Ook hier staan we samen sterker. Maar ook samen blijft dit een risico.
- **Financieel:** De deelnemende gemeenten zijn samen financieel aansprakelijk voor mogelijke toekomstige schulden en de tekorten van de gemeenschappelijke regelingen. Om financieel vinger aan de pols te houden zal nadrukkelijk ingezet moeten worden op gezond financieel beheer. De financiële verordeningen, zoals ook verplicht vanuit het BBV artikel 212 en 213 en 213a (zie ook verderop) helpen hierbij. Via het algemeen bestuur en de ambtelijke overlegstructuren zullen wij nadrukkelijk moeten sturen op een robuuste bedrijfsvoering waarbij ook de gevolgen van het Ravijnjaar een plek krijgen.
- **Realisatie:** Het risico dat onze doelstelling niet worden gehaald doordat deze samenwerking hindert is klein maar aanwezig. Een goede inbreng van onze doelstelling is daarbij wenselijk zo niet noodzakelijk. Het is aan ons om onze maatschappelijke en/of economische doelstellingen te vertalen naar doelstellingen op IT-vlak. Via het algemeen bestuur en de ambtelijke overlegstructuren zullen wij onze doelstellingen op IT-vlak inbrengen.
- **Bestuurlijk:** Bij deelname in een openbaar lichaam is er al snel sprake van functie vermenging. De betreffende portefeuillehouder is als collegelid *opdrachtgever* aan de gemeenschappelijke regeling, daarnaast is hij als lid van het algemeen bestuur van de betreffende regeling in de rol van *opdrachtnemer*. Als deze rollen door elkaar gaan lopen kan dit leiden tot onheldere posities van de gemeentelijk vertegenwoordiger en tot belangenverstrengelingen. Men kan moeilijk tegelijkertijd twee bestuursfuncties vervullen, in het bijzonder als er belangenverstrengelingen opgelost moeten worden. Er ontstaat dan een rolconflict of dubbele pettenproblematiek.
 - Gemeentelijke vertegenwoordigers moeten bij besluitvorming in een bestuur van de gemeenschappelijke regeling steeds de belangen van de regeling voor ogen houden, maar ook het belang van de eigen gemeente. Het kan echter voorkomen dat het belang van de gemeenschappelijke regeling niet overeenkomt met het belang van de eigen gemeente. Hierdoor kan de vertegenwoordiger in een lastige situatie terecht komen. De wet biedt daartoe ook geen oplossing.

Daarom zal de vertegenwoordiger steeds helder moeten kunnen maken welke rol hij op welk moment vervult.

- Het vervullen van deze twee verschillende rollen van opdrachtgever en opdrachtnemer door twee verschillende collegeleden is niet haalbaar. In artikel 169 van de gemeentewet is bepaald dat leden van het college tezamen en ieder afzonderlijk aan de raad verantwoording schuldig zijn voor het door het college gevoerde bestuur. Hierdoor is ieder collegelid aan te merken als opdrachtgever.
- Wel kan, officieus, het eigenaarschap en opdrachtgeverschap binnen het college worden verdeeld. De gemeentelijke vertegenwoordiger in het algemeen bestuur van het openbaar lichaam is opdrachtgever/opdrachtnemer. Een ander lid van het college kan de controlerende rol van eigenaar op zich nemen. Veelal betreft het de financiële gang van zaken bij het openbaar lichaam, daarom kan de portefeuillehouder financiën deze controlerende rol op zich nemen. Ook de raad zal vanwege haar controlerende taak de financiële gang van zaken (en de beleidsmatige kaders) bij het openbaar lichaam beoordelen.

d. Opties en keuze

Samenwerken, uitbesteden of zelf doen?

Uit reeds genoemde benchmark van M&I (zie c. Argumenten en Overwegingen) kan de conclusie worden getrokken dat uitbesteden aan een marktpartij geen reële optie is. Gelet op de kosten en de inhoud van de dienstverlening van PIT valt een dergelijk alternatief niet te overwegen. Daarnaast geldt dat de commerciële marktpartijen over onvoldoende kennis en kunde beschikken om synergievoordelen te realiseren op o.a. het gebied van technisch applicatiebeheer en gezamenlijke applicatieaanschaf en/of onderhoud.

Gelet op de toegenomen complexiteit van het vakgebied en de daaraan verbonden noodzakelijke specialistische kennis en de steeds strengere eisen op het vlak van Informatieveiligheid is het in eigen beheer uitvoeren van het ICT-beheer een volstrekt onhaalbare kaart.

Structuur

In het eindrapport van Berenschot inzake de toekomst van Parkstad-IT zijn destijds een drietal organisatievormen voor de samenwerking bekeken. De huidige lichte centrumgemeentestructuur, een Bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO) en een volwaardige gemeenschappelijke regeling. Uiteindelijk is de keuze op een volwaardige GR omdat deze voldoende bestuurlijke invloed garandeert en voldoet aan de eisen rondom inkoop- en aanbesteding.

4. Bijlagen:

- Ontwerp Gemeenschappelijke regeling Parkstad-IT (4-jan-2023)
- Kadernota 2025 Parkstad-IT
- Begroting 2025 Parkstad-IT

Het college van burgemeester en wethouders,

Burgemeester

Secretaris

Raadsbesluit

Gemeentebladnr. : 2024/67
Afdeling : Informatiemanagement
Registratiekenmerk : 202246438

De raad van de gemeente Brunssum gemeentebladnummer 2024/67;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 13 augustus 2024, afdeling Informatiemanagement;

Besluit:

1. Toestemming verlenen aan het college om de gemeenschappelijke regeling Solido verder te verzelfstandigen, overeenkomstig het voorliggende concept.
2. Een positieve zienswijze te geven op de kadernota 2025 en begroting 2025 van Solido.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 17 september 2024.

De Raad voornoemd,

Voorzitter

Griffier